

REDACTIE

Ivano

James

Jadey

Pablo

Joanne

Jaleel

Leodicio

Jeninho

Jeninho (16)

‘Ik vond het echt leuk. Ik kon bezig zijn met mijn handen. Goede vibes en creativiteit. Ik heb veel geleerd.’

Pablo (15)

‘Ik vond het leuk om met James samen te werken en hij heeft mij goed begeleid. Ik kon mijn verhaal delen omdat ik hem vertrouw.’

Jaleel (17)

‘Ik vond het fantastisch om aan het magazine te werken, omdat ik ervaring heb opgebouwd, bezigheid had en focus had op positieve dingen. Ik kon mijn gevoel uiten en luisteren naar anderen.’

Ivano (19)

‘Ik vond het een leuke beleving om achter de schermen van een magazine te kijken samen met jonge talenten. Ik wil graag meer magazines maken.’

James (29)

‘Het contrast tussen de oude en nieuwe generatie Amsterdammers is enorm. Het was een inspirerende ervaring om deze 2 werelden samen te zien!’

Leo (14)

‘Ik heb geleerd om beter om te gaan met mensen. Ik heb veel vrienden gemaakt tijdens het maakproces.’

Elijah (15)

‘Ik vond het leuk omdat ik alleen maar nieuwe dingen heb gedaan en geleerd. En ik heb mijn stad Amsterdam opnieuw ontdekt.’

Michael (54)

‘Ik vond het heel bijzonder om een interview te doen met mijn dochter. Het was heel leuk maar ook lastig omdat het de diepte ingaat en je jezelf kwetsbaar opstelt.’

Joanna (20)

‘Ik vond het een enorm waardevolle ervaring om dit te kunnen doen. Het was fijn mijn verhaal te kunnen doen en leuk om mijn talenten te ontdekken.’

COLOFON

De Straat Spreekt (2023/2024) is een initiatief van Stichting Mainline, Poppi Drugs Museum, YourLab, ADAMAS en Hogeschool Inholland. Het project is gefinancierd door Fonds 21, Fonds ZOZ en Stadsdeelfonds Amsterdam Nieuw West.

Hoofdredactie
Raja Felgata

Eindredactie
Guido van Diepen

Vormgeving
Koen Oosterbroek

Fotografie
Stacii Samidin
Tyler Chan
Raja Felgata

Illustraties

James
Elaijah
Leo
Jeninho

Drukker
Magazine Masters – oplage 2500

Met bijzonder veel dank aan de Credible Messengers van ADAMAS voor de begeleiding van de jongeren.

Mo
Many
James
Nehemina
Surya
Michael

De jongerenworkshops werden gehost door **Robin van den Maagdenberg** en **Andre Platteel** van ADAMAS.

Met dank aan onderzoekers **Femke Kaulingfreks** en **Karthika Cobben** van Hogeschool Inholland.

Met dank aan New Metropolis West voor het hosten van de publieksexpo.

VOORWOORD

Amsterdam is een rijke stad, met tal van wijken en een smeltkroes van unieke culturen. Als verslag wordt gedaan van onze stad hoor je vaak één kleur, een stem. In dit magazine komen jongeren aan het woord die de taal van de straat spreken, die weten wat er leeft en speelt onder jongeren. Wat er echt leeft! Zij zijn de journalisten van deze tijd, van deze stad. Zij zijn de werkelijke verslaggevers en hoofdredacteurs van dit magazine.

De afgelopen maanden hebben de jongeren hard gewerkt aan artikelen waarin ze verslag doen van hun leven. Hoe kijken ze tegen hun wijk en tegen hun stad aan? Hoe het is om op te groeien in een sterk veranderende stad als Amsterdam? De jongeren doen verslag van wat er leeft op straat, rauwe, eerlijke verhalen die je nergens anders tegenkomt. Wat maken jongeren mee? Hoe zien zij hun toekomst? En hoe geven ze die vorm? De Straat Spreekt is een initiatief van Poppi Drugs Museum, ADAMAS en Hogeschool Inholland.

Via de Credible Messengers, een netwerk dat de taal van de straat spreekt, nodigden we jongeren uit hun verhaal in dit magazine te vertellen.

De jongeren hebben zich in De Straat Spreekt blootgegeven, eerlijk en rauw, zoals het echte Amsterdammers betaamt. Als hoofdredacteur kijk ik terug op een uitdagende, en inspirerende periode vol met sterke inzichten en te gekke workshops. We hebben van dichtbij gezien hoe jongeren hun creativiteit en talent hebben laten spreken en hun perspectieven met jullie delen. Maak kennis met de journalisten van de straat.

Maak kennis met een nieuwe taal, de taal die de haarvaten van de stad bereikt en daaruit opborrelt.

Veel leesplezier!

- Raja Felgata (hoofdredacteur)

POPPI
DRUGSMUSEUM

ADAMAS

MAINline

inholland
hogeschool

IN DE STRAAT SPREEKT

02 BLOEM OF ONKRUID?

James besloot zijn talenten in te zetten om jongeren te motiveren.

04 VAN FEESTBALLON NAAR DRUGSBALLON

Een interview met een lachgas verkoper.

05 FASHION VAN DE STRAAT

Op stap met Samira van kledingmerk Daily Paper.

09 INTERVIEW EDWIN JONKER

Over zijn carrière in de entertainment industrie.

11 TARA'S VERHAAL

Hoe een 14-jarig meisje in de criminaliteit terecht kwam.

12 EEN KIJK DOOR IEMANDS OGEN

Hoe een surinaamse muzikant z'n kansen pakt.

14 MET TALENT ONDERNEMEN

Wat drijft hiphop-kok Che Mucha?

17 VANDALISME OF KUNST?

Graffiti op de NDSM.

21 INTERVIEW VANOO

Over z'n kijk op hiphop in de stad.

24 GEVANGEN IN DE SCHADUW

Hoe Joanne omging met een vader die in de gevangenis terecht kwam.

28 DRIVING HOME FOR CHRISTMAS

Over de onstapping van Joanne's vader uit een gevangenis in Noorwegen.

29 VISIE OP AMSTERDAM

Interviews met echte Amsterdammers over criminaliteit.

Interview met James (29)

Bloem of onkruid?

Door Femke Kaulingfreks

Twee weken na de geboorte van zijn dochter gaf James (29) zichzelf aan bij de politie. Daarna maakte hij schoon schip en besloot hij zijn talenten in te zetten om andere jongeren te motiveren. James: 'Als je iemand ziet die een bloem is, geef die dan water en zorg er goed voor.'

'Van m'n vijftiende tot m'n achttiende was ik op de vlucht in Amsterdam. Ik had eigenlijk vast moeten zitten in jeugddetentie maar ik was ontsnapt samen met een vriend. Ik sliep stiekem op zolder bij de vader van die vriend, tussen de troep, in een hoekje in de kou. Tot zijn vader er achter kwam en ik daar weg moest. Mijn leven was hard in die tijd, ik heb maanden op drugs rijst en noedels geleefd. Maar toch heeft de stad Amsterdam me altijd veel goeds gebracht. Voor mij voelde het leven in Amsterdam alsof er altijd wel iets stond te gebeuren. Je kon altijd wel iets meemaken, er was altijd wel ergens een plekje, een cafeetje waar je binnen kon zitten. Mijn dag begon standaard in een coffeeshop op de hoek van de Kinkerstraat. Ik deed alsof ik auto reed, zodat ze zouden denken dat ik meerderjarig was. Dan kwam ik binnen en gooide ik als eerste m'n sleutels op tafel en dan bestelde ik wat. Ik kreeg het altijd zonder problemen mee, het werkte elke keer.

Brug tussen twee werelden

Ik bracht ook veel tijd in het nachtleven door. Ik verkocht drugs en in de stad was het altijd makkelijk om klanten te vinden. Eén van de mooiste dingen die ik heb meegemaakt was een ontmoeting op Koningsdag. Ik kwam aan de gracht een stel homo's tegen. Ze zaten aan de rand van de gracht te relaxen met vrienden, één van hen speelde op een ukelele. Ik vroeg of ze wat drugs wilden kopen en ik raakte met ze aan de praat. Uiteindelijk heb ik de hele avond met ze gechillt.

Met één man heb ik nog steeds contact. Het was met hem meteen super relaxed, ik kon over van alles met hem praten. We hadden het over gender, en over hoe homo's in de media worden geportretteerd. Net als ik vond hij het irritant dat het soms lijkt alsof je óf perfect, iedereen inclusief moet zijn, óf meteen een racist bent als je wat verkeerd zegt. We hadden het zelfs over politiek, we waren het er over eens dat de overheid niet alles voor je moet bepalen. Ik was begin twintig, hij was een stuk ouder en had een heel ander leven. Die avond ontstond er een brug tussen twee werelden, we bleken heel veel 'common ground' te hebben, terwijl we toch heel verschillend leken. Aan het einde van de avond gaf hij me zijn ukelele, omdat hij ons gesprek zo bijzonder vond. Die heb ik nog steeds.

'Mijn dag begon standaard in een coffeeshop op de hoek van de Kinkerstraat.'

Opgroeien in Amsterdam

Het is wel een beetje een rode draad in mijn leven, eigenlijk. Dat je op onverwachte momenten bijzondere mensen tegenkomt in de stad. Zo'n avond als die avond aan de gracht zijn de leukste avonden, als iedereen ergens zit of ligt en je begint over het leven te praten. Er is altijd wel iets, of iemand geweest die op mijn pad kwam. Dat vind ik ook het mooie aan Amsterdam. Het is een wereldstad, culturen smelten hier samen. Amsterdammers zijn gewoon awesome. Ze zijn authentiek en eerlijk. Ik heb ook in Almere gewoond, daar zijn de buurten leeg overdag omdat iedereen naar zijn werk gaat en daarna weer snel naar huis. Ontmoetingen zoals je die in Amsterdam kunt hebben, heb je daar niet zo snel.

Voor de jongeren die nu in Amsterdam opgroeien is het leven wel anders. Er is nu meer geweld. En er staat heel veel druk op het sociale bestaan van jongeren, zowel on- als offline. Jongens bedreigen elkaar en maken daar filmpjes van die ze online zetten. Dan moeten ze voor hun gevoel wel reageren, omdat ze willen laten zien dat ze de grootste jongen zijn. Er worden zoveel jongens gestoken nu. Vroeger vochten we ook, maar als er met wapens gevochten werd, ging het om veel geld. Nu trekken jongens al een mes als iemand anders stoer

naar ze kijkt of stoer praat. Ik zou ze soms een leven zonder telefoon gunnen. Het zijn nog kinderen, maar ze hebben op snapchat en telegram al zestien moorden of ongelukken gezien.

'Er worden zoveel jongens gestoken nu.'

'Ik spreek hun taal'

Ik werk momenteel op een school, waar ik jongens onder mijn hoede neem die snel in de problemen komen. Bijvoorbeeld omdat ze veel spijbelen, terechtkomen in vechtpartijtjes of de les verstoren. Ik hoop ze mee te geven dat ze goed moeten kijken naar hun omgeving. Ik zeg altijd: kijk om je heen, je moet je eigen tuintje goed in de gaten houden. Wat is een bloem en wat is onkruid? Onkruid, daar moet je vanaf, anders neemt het je hele tuin over. Als je iemand ziet die een bloem is, geef die dan water en zorg er goed voor.

Ik probeer de jongens waar ik mee werk vooral veel liefde te geven. Ik doe leuke dingen met ze, en in de gesprekken die ik met ze voer, motiveer ik ze. Ik kom van hun wereld en ik spreek hun taal. Ze kunnen mij alles vertellen en ze hoeven zich bij mij niet te schamen. Ik wil ze ook meegeven dat mensen overschatten wat je kunt bereiken in één jaar, en onderschatten wat je kunt bereiken in vijf jaar. Bij mij kwam het omslagpunt toen ik een dochter kreeg. Twee weken na haar geboorte gaf ik mezelf aan bij de politie omdat ik nog een celstraf van achttien maanden open had staan. Ik wilde niet meer op de vlucht zijn, maar mijn tijd uitzitten zodat ik daarna bij haar kon zijn.

Als je maar volhoudt

Toen ik vrij kwam ging ik tatoeëren en heb ik een opleiding tot ervaringsdeskundige gedaan. Nu doe ik het werk dat ik echt graag wil doen met jongeren. Ik geef soms workshops in de jeugdgevangenis waar ik zelf heb vastgezeten. Daar teken ik met jongeren, en kook ik met jongeren. Ik help ze ontdekken wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. Ik was ook niet binnen een jaar waar ik nu sta. Je kunt bij jezelf denken: oh, dat en dat heb ik volgend jaar allemaal wel bereikt, en dan teleurgesteld zijn als het niet lukt. Maar als je diezelfde hoesel vijf jaar lang gaat doen, dan kom je er wel. Als je maar volhoudt gaat alles je lukken. Je gaat het moeilijk hebben en je gaat geen geld hebben. Maar kijk naar mij, als ik van dertien jaar lang overvallen doen en vastzitten naar hier ben gekomen, dan kan alles je lukken. Ik wil die jongens helpen te groeien, maar ik haal zelf ook heel veel voldoening uit het contact met hen. Want als we met zijn allen groeien, dan groeien we als één.'

Van feestballonnen naar drugsballonnen

Door Ivano Raijmann

Ivano ziet veel lachgas gebruikt worden door jongeren in Amsterdam Zuidoost. Hij besloot voor dit magazine zijn lachgasverkoper Jonna (19) te interviewen.

Kun je wat vertellen het lachgasgebruik tegenwoordig onder jongeren?

'Lachgas is zoals je weet een hele bekende drug onder jongeren. De reden is dat het makkelijk te krijgen is. Het begon onschuldig met slagroompatronen. Maar tegenwoordig wordt het verhandeld in cilinders van 2 kilo en zwaarder. Ze lijken wel onmisbaar voor sommige jongeren.

Hoe wordt het verkocht?

Het is niet bepaald goedkoop. Het is namelijk circa 80 euro voor 1 tank. Je hebt verschillende soorten tanks. Één maakt veel lawaai. Daar kun je een demper bij kopen. De ander die redelijk stil is, daar kun je een tuitje bij gebruiken, die je kunt krijgen met of zonder smaakje. Er is dus ook keuze bij het gebruik van lachgas. Je krijgt ook altijd een aantal pakken zwarte ballonnen, waar je de lachgas in laat lopen, om het daar weer vervolgens weer uit te zuigen met je mond.

Is lachgas gevaarlijk?

Er kleven wel enkele risico's aan het vaak gebruiken van lachgas.

Er kan zuurstoftekort ontstaan in de hersenen. Waardoor je hoofdpijn, concentratieproblemen, en zelfs verlamming kan oplopen.

Wat is de reden dat je toch doorgaat met de lachgashandel?

De reden dat ik doorga met lachgas verkopen is omdat de verdiensten ervan goed zijn en de kans dat je gepakt wordt op vervoeren ook klein is. Het voelt niet echt als extreem illegaal.

Zie je steeds dezelfde mensen terugkomen of heb je veel nieuwe klanten?

Ik zie vaak dezelfde mensen maar ook weer nieuwe klanten. Ik word meestal gebeld als er een groep jongeren bij elkaar komen en een 'mo', een feest, geven.

Gebruik je zelf lachgas?

Ja, ik gebruikte het ook. Maar ik vond het niks meer voorstellen na een tijdje. Het maakte me de volgende dag zo suf dat ik dacht: dit is niet mijn ding. Ik ga het bij verkoop houden.

FOTOREPORTAGE

FASHION VAN DE STRAAT

Styling door Samira - Visual Artist voor o.a. Daily Paper

Hoe zou jij iemand stylen als je een volledige garderobe van een Daily Paper tot je beschikking had? Samira van het Amsterdamse merk Daily Paper, dat inspiratie haalt uit de Afrikaanse cultuur, kwam langs om met de jongeren een fotoshoot te doen. De jongeren mochten elkaar stylen, feedback geven en foto's maken. Met uitdagende en innovatieve creaties tot gevolg.

69383

liander
storing elektriciteit of gas?
0800 - 9009

SPANNING
LEVENSGEVAARLIJK

Schoen

KWEEK
X

asics

'De workshop 'styling' was leuk om te geven vooral omdat het interactief was en het enthousiasme van de jongeren heeft indruk op mij gemaakt. Ik hoop dat ik ze heb geïnspireerd; elk kind verdient een kans om hun dromen na te jagen.'

SAMIRA

INTERVIEW MET ACTEUR EDWIN JONKER

'WEES ZELFBEWUST EN HEB
VERTROUWEN IN JEZELF'

Edwin Jonker, een bekende en veelzijdige acteur in Nederland, drukte zijn stempel zowel op het theater als op het witte doek. Met een indrukwekkende carrière vertolkte hij diverse rollen waaronder Pilatus in de zeer populaire voorstelling Jesus Christ Superstar. In dit interview gaan we dieper in op zijn jeugd in de Bijlmer, zijn carrière-uitdagingen, en hoe zijn rollen hem hebben gevormd.

Door Joanne Schmidt

Acteur Edwin Jonker (47) is Joanne's favoriete oom. Jonker wierp zich op als haar tweede vader toen Joanne's vader in de gevangenis belandde. Joanne: 'Hij zei altijd dat ik er wel zou komen. Nu ik aan dit magazine mocht meewerken wilde ik hem graag interviewen.'

Kun je misschien wat herinneringen delen over je kindertijd in de Bijlmer?

Er was altijd reuring, altijd iets te doen. En veel groen in Holendrecht. Verschillende mensen woonden er, het was fascinerend als kind. Ik heb veel geluk gehad met mijn jeugd in de Bijlmer. Het heeft me gevormd tot iemand die gewend is aan diverse mensen en culturen.

Welke uitdagingen heb je onderzonden in je jeugd en hoe hebben ze je in je carrière beïnvloed?

Als dromer zonder vast plan was mijn wereld vroeger klein. We hadden niet veel te besteden en gingen nooit op vakantie. Dat heeft me gemaakt tot iemand die blij is met de kleine dingen en zelfstandig is. Ik was nooit eenzaam. Opgroeien met weinig geld was voor mij geen obstakel, maar heeft me wel gevormd.

Voelde je je daardoor anders dan andere kinderen?

Ik voelde me niet anders, maar ik hoorde ook nergens bij. Opgroeien in de Bijlmer heeft me geholpen met acteren, omdat ik goed heb leren samenwerken met diverse mensen en culturen.

De entertainmentindustrie kan ook heel zwaar zijn; hoe ben je omgegaan met obstakels zoals afwijzing?

Afwijzing is normaal. Het is niet erg om te balen. Als je er maar van leert. Vroeger nam ik het persoonlijk, maar nu begrijp ik dat het geen zin heeft om het zo te nemen. Na een afwijzing komt je karakter naar boven. Hoe ga je ermee om? Ik wil de strijd aangaan. Dat is belangrijk in het leven, of het nu om acteren, muziek, of topsport gaat.

Ben je in je carrière ooit vooroordelen of stereotypen tegengekomen?

Absoluut, in het begin werd ik vaak gecast als crimineel of playboy. Ik ben een zwarte man, en dan heb je te maken met bepaalde stereotypen. Vrouwen hebben daar ook mee te maken in de entertainmentindustrie. Het veranderde toen ik besloot nee te zeggen tegen dat soort rollen. Nu speel ik bijvoorbeeld Pilatus, een Romeinse generaal in Jesus Christ Superstar. Dat had vijftien jaar geleden nooit gekund.

'IK HEB VEEL GELUK GEHAD MET MIJN JEUGD IN DE BIJLMER'

Wat is het moment in je carrière waar je het meest trots op bent?

Trots ben ik niet vaak, maar mijn rol in mijn eerste musical Rent waardeer ik het meest. Ik was jong en onervaren, en kreeg die kans op puur talent. Ook ben ik trots op mijn huidige rol als Pilatus in Jesus Christ Superstar.

Het is mooi om te zien dat Jesus Christ Superstar goede recensies krijgt.

Ja, de première voelde als een nieuw begin voor mij.

Hoe verschilt deze rol van je vorige?

Het bevestigt mijn positie. Een recensie noemde mijn spel als Pilatus 'krachtig'. Dat heeft wellicht met mijn leeftijd te maken. Nu ik wat meer ervaring heb, kijk ik anders naar mijn rollen en geef ik ze meer diepgang.

Welk advies heb jij voor jongeren die een carrière in de kunsten nastreven?

Heb een vechtersmentaliteit, wees zelfbewust en heb vertrouwen in jezelf. Geniet van wat je doet en geef het je alles. Als je iets wilt, moet je ervoor gaan. Het komt niet vanzelf naar je toe.

Tara (15)* werd op haar veertiende opgepakt voor betrokkenheid bij een gewapende overval. Ze werd afgevoerd met een glimlach op haar gezicht. 'Ik moet dingen leren op de harde manier.'

'Bijna een jaar geleden ben ik aangehouden en opgepakt vanwege betrokkenheid bij een gewapende overval.

Ik was toen 14 jaar. Wanneer mensen dat horen kijken ze meestal wel verbaasd, want je hoort niet snel over zo'n geval bij een 14-jarig meisje. Ik was in die tijd depressief, niks boeide me nog. Ik leerde bepaalde mensen kennen, die mij vroegen om bepaalde klusjes te doen. Ik moest ergens een pinpas ophalen, en daar dan geldbedragen mee te pinnen. Omdat ik dat gewoon deed, vroegen ze me ook voor andere dingen. Zo raakte ik in die overval verzeild. Daarvoor ben ik opgepakt.

Jeugdgevangenis

Het deed me allemaal niet heel veel. Ik werd afgevoerd met een glimlach op mijn gezicht. Ik werd naar de jeugdgevangenis gestuurd waar ik twee weken moest zitten. Het kwam als een verrassing dat ik zo snel weer vrijkwam.

Tara's VERHAAL

Ik was onder voorwaarde geschorst, dus ik moest me wel aan strenge regels houden. In die periode werd ik weer gevraagd om mee te doen aan bepaalde oplichtingspraktijken. Ik spreek Duits en dat vonden ze wel handig want dan kon ik Duitse mensen bellen, zodat ze wel konden oplichten - maar dat heb ik toen niet gedaan. Ook dankzij mijn vriend, hij haalde me over te stoppen met die praktijken, hij houdt daar niet van.

'Hoe kunnen zij mij helpen?'

Tijdens de schorsing moest ik van de rechter meewerken aan hulpverlening. Ik reageerde agressief op dingen en luisterde slecht. Mijn jeugdreclasseringsambtenaar verwees me door naar een psycholoog. Ik zou daar de hulp krijgen die ik "nodig had" volgens de rechter. Ik loop nu al sinds juni bij de Waag. Ik moest mee doen aan een cursus "ouderschap met liefde en grenzen", waar ik met meerdere gezinnen en jongeren die met justitie in aanraking zijn gekomen wekelijks gesprekken had. Daarna kreeg ik een persoonlijkheidsonderzoek, nu ben ik in behandeling bij een psycholoog van De Waag.

'Therapie? Dat vind ik tijdverspilling'

Ik blijk OCD, ADHD en een bedreigde persoonlijkheidsstoornis te hebben. Daarvoor moet ik in traumabehandeling omdat ik anders borderline kan krijgen. Ik vind die diagnoses eigenlijk wel fijn. Ik slik nu medicatie die meer rust geeft, en kan alles beter plaatsen. En therapie? Dat vind ik tijdverspilling. Ik geloof niet dat het me helpt. Therapeuten zijn vreemde mensen, die ik niet ken. Hoe kunnen zij mij helpen? Ik hou er niet van om mij open te stellen voor mensen.

Zelf meemaken

Hoe het verder moet, weet ik ook niet. Criminaliteit komt veel voor onder de jeugd, en er zijn veel verschillende aanleidingen voor. Ik denk ook dat de omgeving waar we in leven, Amsterdam dus, er wat mee te maken heeft. Het is een drukke stad, waar veel gebeurt. Voor je het weet raak je ergens in verzeild. Maar het belangrijkste voor mij is geweest dat ik ervan heb geleerd. In mijn ogen moet je iets zelf meemaken of doen om jezelf dingen te leren, en dat is helaas niet altijd op een goede manier. Wat ik andere jongeren kan meegeven is altijd meerdere keren nadenken voordat je iets gaat doen, omdat je vaak de ernst ervan niet kan inzien of begrijpen. Als ik de gevolgen ervan zou hebben geweten zou ik het niet hebben gedaan. Het heeft mijn leven namelijk alleen maar ingewikkelder gemaakt.'

*Tara is wegens privacy redenen een gefingeerde naam.

EEN KIJK DOOR

IEMANDS OGEN

Door Jadey Chenae Sabajo

Jadey raakte geïnspireerd door de muziek van Evert Stanley Hawk. Ze besloot hem op te zoeken en te vragen naar zijn muzikale inspiratie. Een verslag van een bijzondere ontmoeting.

Mijn eerste conversatie met Evert was bij een ZOJazz Lounge concert. Ik was daar met mijn begeleider Nehemina. We waren in principe de jongste in de ruimte kamer, want je ziet doorgaans niet veel jongeren in de jazzscene. Tijdens het concert mochten we liedjes kiezen. Ik koos natuurlijk Four Women by Nina Simone. Veel mensen waren verrast dat ik zo'n oud liedje kende. Evert was ook een van mensen. Tijdens de pauze begon hij gelijk met ons te babbelen. Het ging van babbelen naar

zingen. We begonnen te zingen met zijn vieren, maar toen werden het er opeens dertig. Iedereen was plots tijdens de pauze aan het zingen. Op dat moment wist ik al dat deze grappige man bij het jazzconcert degene was die ik graag voor dit magazine wilde interviewen.

We ontmoetten elkaar bij de KFC van Amsterdam West. We pakten wat te eten samen met mijn andere begeleider Surya en begonnen meteen te praten. Hij vertelde over zijn leven en dat hij naast muzikant ook bewaker is in de gevangenis. Voor mij was zijn leven vol met verrassingen, pijn en liefde. Hieronder vertel ik zijn verhaal.

Evert: 'Ik groeide op in Nickerie, Suriname waar ik van jongs af aan al ambitieus was om muziek te maken. Mijn broers zaten in een band en mijn moeder zong in het koor. Ik kwam uit een hele

'Amsterdam heeft mij veel kansen gegeven.'

'Mijn leven was een film, elke avond was ik in een nieuwe club, en every other night was er een nieuwe dame'

muzikale familie. Als kind herinner ik me dat mijn oudere broers op stap gingen, en dat ik dan steeds vaker aan hun muziekinstrumenten zat. Toen ik ouder werd, nam ik de family legacy over en werd ik ook muzikant. Uiteindelijk kreeg ik de stage name 'Stanley Hawk.'

Naast muzikant was hij ook politieagent. Maar voor zijn gevoel had hij niets meer te zoeken in Suriname.

Evert: 'Er waren twee vrouwen die smoorverliefd op mij waren. Ze boden me allebei aan om me mee te nemen naar Nederland. Ik was in die tijd een lieveling voor vrouwen dus natuurlijk ging ik mee. Ik nam afscheid van mijn muziekband en de concerten die er elke avond waren en ik keek niet meer terug.'

Stanley Hawke werd een big deal in Nederland, hij trok meteen in een band. Door zijn reputatie in Suriname wilde elke club Evert en zijn band inhuren.

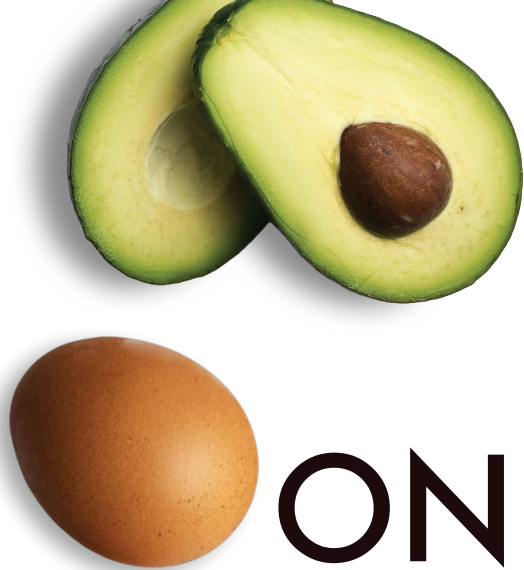
Evert: 'Mijn leven was een film, elke avond was ik in een nieuwe club, en every other night was er een nieuwe dame.'

Hoewel hij een getrouwde man was, nam hij dus toch andere vrouwen mee.

Evert: 'Wees niet als mij, blijf met je huidige partner, ga niet vreemd alsjeblieft. Het is best als je bij dezelfde man of vrouw blijft. Hoe ouder je wordt, hoe meer je beseft dat het allemaal hetzelfde is.'

In Nederland was hij niet alleen een muzikant maar ook ging hij bij de brandweer en kort daarna werd hij bewaker in de gevangenis. Evert deed eigenlijk altijd al van alles. Voor mijn gevoel heeft hij 'echt geleefd': he truly lived life. Later in zijn leven verliet hij de band vanwege de jaloezie en het feit dat zijn stem elke ochtend pijn deed vanwege het zingen. Je kan zeggen dat Evert zijn tijd als party boy was gestopt.

Evert: 'Muziek speelt nog steeds een belangrijke rol in mijn leven. Ik geef muzikles en ik ben nog steeds bewaker in de gevangenis. Daarnaast geef ik ook fitnesslessen. Ik ben getrouwd, heb kinderen en kleinkinderen. Amsterdam heeft mij veel kansen gegeven. Daar ben ik de stad ook dankbaar voor. Mijn advies aan jongeren die misschien ook iets in muziek willen doen, is: wees niet bang! Van mezelf vind ik ook dat ik niet genoeg durfde. Als ik meer had gedurfd, was ik nu waarschijnlijk heel groot. Dus wees niet bang, en durf!'

MET TALENT ONDERNEMEN

interview met hiphop-kok Rodney Stelling

'Mijn moeder zei altijd: Zet jezelf op de eerste plek'

Rodney Stelling, beter bekend als Rodje, of hiphop-kok Che Mucha, heeft onderhand voor alle hiphopartiesten in Nederland gekookt. Hij kookt op schrijverskampen, evenementen en op videoshoot-dagen. Jayj interviewde zijn favoriete kok.

Jayj: Je hebt heel wat heeft moeten doorstaan in je leven om te zijn waar je nu bent. Hoe ben je zover gekomen om professioneel kok te worden?

Rodje: Ik ben erin gerold, zoals ze zeggen. Ik had talent voor koken, en dat kon ik gelukkig gebruiken om geld mee te verdienen.

Jayj: Maar hoe zag je leven eruit voor die *fame*?

Rodje: Voordat ik geld verdiende met koken, was ik altijd op straat, op de *block*, en daar verdiende ik mijn geld met andere talenten, om het maar even zo te zeggen. Maar toen ging het mis en kwam ik vast te zitten. Ik dacht bij mezelf: ik moet het anders doen, ik moet het beter doen. Ik ben een slimme guy. Dus toen koos ik ervoor om alleen nog dingen te doen die ik echt leuk vond.

Jayj: Hoe heb je het opgepakt toen je vrij kwam?

Rodje: Gelukkig had ik een netwerk om me heen van mensen die me konden steunen. Voor ik vast kwam te zitten, had ik meegeholpen met het oprichten van het platenlabel Avalon Music. Toen ik vrij kwam, was het label alweer gegroeid, en kon ik meteen meedraaien. Ik ging koken op schrijverskampen van hiphopartiesten, tijdens opnamedagen van video-clips, waaronder die van Dopebwoy, en sindsdien werd ik steeds vaker geboekt. Ik heb meer dan 500 clips gedaan, het gaat nu met sneltreinvaart. Ik heb zelfs mijn eigen kookshow. Ik mag niet klagen.

Jayj: Wat wil je nog bereiken in het leven?

Rodje: Financieel onafhankelijk zijn. Ik wil graag mijn kinderen een goede toekomst kunnen geven. En de mensen om me heen een handje kunnen helpen. Mijn moeder zei altijd: Zet jezelf op de eerste plek. Want als je jezelf niet kunt helpen, kun je de mensen om je heen ook niet helpen. Dat zijn de wijze woorden van een moeder die gelooft.

Jayj: Wat betekent Amsterdam voor jou?

Rodje: Amsterdam betekent thuis. Je hebt hier met verschillende culturen te maken, je leert hele diverse mensen kennen. Ik heb in deze stad pijn gekend, en ben veel verloren. Maar ik heb op deze plek ook weer veel gevonden en gewonnen.

Jayj: Wat zou je willen veranderen aan Amsterdam?

Rodje: Amsterdam is een multiculturele stad, en is altijd zo geweest. Er hebben altijd verschillende culturen samengeleefd, en mensen met uiteenlopende achtergronden waren welkom. Ik denk dat de Amsterdammers weer van Amsterdam moeten gaan houden. Soms lijkt het alsof ze ons hier niet willen hebben. Alsof de gemeente mensen met een niet-witte achtergrond apart wil huisvesten. Ik zou willen dat we weer met elkaar gaan samenleven, in een multiculturele samenleving. Dat we weer met elkaar gaan praten, en iets voor elkaar over hebben, ongeacht het ras.

'Ik denk dat de Amsterdammers weer van Amsterdam moeten gaan houden'

Jayj: Racisme komt overal voor, ook in Amsterdam dus. Wat zou jij zeggen tegen je jongere zelf?

Rodje: Het naaste wat ik heb meegemaakt in Amsterdam is het verliezen van mijn vader. Ik ben slecht met die situatie omgegaan. Ik ging aan de drank en zoop mijn verdriet weg zonder dat ik doorhad dat ik mijn leven naar een plek schoof waar het veel erger had kunnen aflopen. Ik zou tegen mijn jongere zelf willen zeggen: Wees jezelf en wees trots op jezelf. Volg je dromen, onderneem stappen, en laat je niet gek maken door de bullshit van anderen. Iemand die niets doet met zijn leven, kan jou ook niet uitleggen hoe het moet.

fotografie door Abigail Jade
@xabigailjadephotography op instagram

VANDALISME OF KUNST?

Graffiti op de NDSM-werf

Als je geen stem hebt in de maatschappij, hoe uit je je dan? Graffiti artiest Sam Rees nam de jongeren mee in de wereld van street art en graffiti. Hoe claim je je space in de wereld? Hoe laat je jezelf zien? En wanneer is iets vandalisme, en wanneer is het kunst? Of kan het ook allebei tegelijk zijn? Tijdens deze workshop bleef het niet bij filosoferen. We maakten een schets, begaven ons naar de NDSM-werf, trokken overalls aan, namen de spuitbus ter hand, en zie hier het resultaat.

FOTOREPORTAGE

FOTOREPORTAGE

Interview met hiphopartiest

VANOO.

DOOR: **SANJAY SOEKHOE**

• BOUW NIET OP GELUK MAAR ZORG DAT JE HARD BLIJFT WERKEN OM JE DOEL TE BEHALEN •

Gevano Doekhi (22), ook wel bekend als Vanoo, geboren in Amsterdam en getogen in Zaandam, is een veelbelovende singer-songwriter die momenteel de Nederlandse hiphopscene veroverd. Met zijn unieke stemgeluid en authentieke songwriting weet hij zijn publiek te betoveren en emotioneel te raken.

Wij hebben in het verleden vaker gesprekken gevoerd over hoe Amsterdam is veranderd qua kunst en cultuur, hoe kijk jij daar nu tegenaan in 2024?

Wat ik heel erg heb gemerkt, is dat hiphop tegenwoordig veel meer wordt geaccepteerd. Vroeger was er een kleiner toekomstperspectief in de muziekwereld, en nu zie je door middel van sociale media dat er daadwerkelijk veel mogelijk is. Er worden steeds meer budgetten goed benut zodat er kansen gecreëerd kunnen worden voor jongeren die het wat moeilijker hebben.

Wat valt jou op aan de jongeren van nu?

Wat mij enorm opvalt in positieve zin is dat er veel minder wordt gehangen op straat. Mensen durven steeds meer hun creativiteit te laten zien en worden begeleid om op deze manier zelfontwikkeling plaats te laten vinden. Ik zie dat er veel nieuwe muzikanten opstaan, maar ook steeds meer fashionisten, tatoeëerders en filmmakers. Wat hierbij belangrijk is, is dat mensen zich onderscheiden. Durf jezelf te zijn!

Wat onderscheidt jou van andere muzikanten?

Vroeger was er veel meer een battle tussen steden en onderlinge buurten. Dit kon je alleen winnen door elkaar te overtreffen door middel van creativiteit, delivery en uniekheid. Wat het mooiste hiervan was, is dat er geen geweld voor nodig was. Door elkaar te accepteren kun je met elkaar door een deur. Zelf probeer ik gezonde competities aan te gaan en terug te brengen in de studio. Ook zal je een stukje nostalgie herkennen in de muziek die ik maak.

Merk jij dat het samenleven met verschillende culturen invloed heeft op de persoon die je bent?

Ja, ik zie veel gelijkenissen tussen verschillende culturen, waardoor ik snel mensen kan accepteren. Wat ik merk in Amsterdam is dat elke buurt zijn eigen levensstijl heeft. Als jij als Surinamer in Amsterdam-West opgroeit, dan kun je dat terugzien in de kledingstijl, maar ook in

de manier van praten en doen. Door met andere culturen samen te leven krijg je meer inzichten en begrip voor elkaar, dat is het mooie van Amsterdam.

Heb je nog een boodschap die je zou willen meegeven aan de jongere versie van jezelf?

Alle mogelijkheden en kansen die je krijgt zo goed mogelijk benutten. Bouw niet op geluk maar zorg dat je hard blijft werken om je doel te behalen. Blijf vertrouwen hebben in jezelf want jij bent de toekomst.

Wat zijn je volgende stappen in je carrière en waar kunnen we deze stappen volgen?

Dit jaar wil ik vooral consistent zijn in het releasen van nieuwe muziek. Ook wil ik in samenwerking met producer 6EVENTOHEAV3N een hele unieke sessie neerzetten bij 101Barz. Verder zou ik meer showcases willen geven om ook op dit gebied te groeien, in de hoop dat ik in de toekomst grote zalen kan uitverkopen.

Vanoo is op Instagram te vinden onder de naam Onav7 en op alle streamingdiensten onder de naam Vanoo.

Gevangen in de schaduw

door Joanne Schmidt

Joanne (20) was 12 jaar toen ze op een koude avond op de kerstmarkt van haar school op haar vader stond te wachten. Tevergeefs. 'Je vader zit vast in Noorwegen voor drugs-smokkel,' kreeg ze te horen.

Mijn vader zat vast in een vreemd land. Gevangen tussen zijn verantwoordelijkheden als vader en zijn betrokkenheid bij de criminele wereld. Tegelijkertijd worstelde ik met gevoelens van verdriet en boosheid, die zich verstopten onder een harde buitenkant. Ik begon me af te zetten tegen iedereen, en begon mijzelf in gevaarlijke situaties te plaatsen. Ik spijbelde van school, gebruikte drugs, alles om te zorgen dat ik niet werd opgeslokt door verdriet. Als zelfs mijn eigen vader me kon verlaten, hoe kan ik anderen dan vertrouwen?

Het visioen

Uiteindelijk ontsnapte mijn vader uit de Noorse gevangenis. In de besneeuwde bergen van Noorwegen wist mijn vader zich met een gebroken been te verstoppen voor de politie in het ijskoude water. Hij raakte al snel onderkoeld en vroom bijna dood. Toen kreeg hij een visioen: Twee meisjes hielden zich aan de benen van hun vader vast die naar de bodem van een meer dook. Voordat hij de bodem bereikte, lieten zij los en dreven ze weer naar boven. Ze zwaaiden naar hem, terwijl ze langzaam uit zijn zicht verdwenen terug naar het licht. Die twee meisjes waren mijn zus en ik. Toen kwam er een vuur los in mijn vader. 'Ik kan niet opgeven,' dacht hij. 'Mijn dochters hebben mij nodig.' Die gedachte aan ons hield hem in leven.

'Criminaliteit treft niet alleen de daders, maar ook degenen die dicht bij hen staan.'

Brieven aan mijn vader

Dat weet ik nu, maar op dat moment was het enige dat ik toen voelde, dat hij ons had verraden. Ondanks dat ik mij gekwetst voelde, begon ik brieven te schrijven aan mijn vader. Ik had verdriet dat hij er niet voor mij was en ook boosheid dat hij deze keuzes had gemaakt. Maar door brieven te schrijven had ik wel het gevoel dat hij toch aan ons dacht.

Nu is mijn vader alweer een paar jaar vrij en zijn we nog steeds in contact. De schade die is aangericht en de dingen die ik heb meegemaakt gaan nooit meer weg. Soms heeft mijn vader nog een temperament, maar hij doet zijn best. Ook ik doe mijn best te geloven

dat het niet mijn schuld was dat hij die keuzes heeft gemaakt. Zo probeer ik mijn vertrouwen weer terug te vinden.

Liefde en veerkracht

Ons verhaal is er een van strijd, verlies en uiteindelijk hoop. Criminaliteit heeft een diepgaande impact op familiebanden. Het treft niet alleen de daders maar ook degene die het dichtst bij hen staan. Het heeft verwoestende gevolgen. De weg naar herstel is lang en hobbelig. Maar met liefde en veerkracht kun je toch door moeilijke tijden heen komen.'

Lees het verhaal van Joanne's vader op de volgende pagina's.

'Soms heeft mijn vader nog een temperament, maar hij doet zijn best'

Driving home for Christmas

Door Michael (vader van Joanne Schmidt)

Michael (54) ontsnapte uit een cel, sprong van een brug van zestig meter en kroop door de Noorse bossen om bij zijn familie te zijn tijdens Kerstmis. Maar tevergeefs, hij werd weer opgepakt. Michael: ‘De weg van geweld heeft maar één uitkomst. En dat is eenzaamheid.’

“Word je crimineel? Of ben je dat gewoon?” Dat vraag ik mezelf weleens af. Zoals ik mezelf herinner, was ik eerder een wat verlegen jongetje met een zacht karakter. Mijn vader verliet ons gezin toen ik een jaar of acht was. Alles dat veilig en vertrouwd voelde, was plotsklaps weg. Mijn moeder kon hier moeilijk mee omgaan en naast een gebrek aan geld was er ook veel verdriet.

***‘Trok iemand een mes,
dan haalde ik een bijl’***

Mijn moeder sprong in een relatie met een Turkse man. De verschillen in cultuur zorgden voor veel ruzie en geschreeuw thuis. Daar had ik wel last van. Op de lagere school roken de pestkoppen mijn kwetsbaarheid, en gooiden er nog een schepje bovenop. Soms denk ik weleens: Zouden die pestkoppen nu de mensen zijn met een burgerlijk bestaan, die de krant lezen, en oordelen over anderen?

**Overvallen, mishandelingen
en drugshandel**

De dag dat ik de overstap maakte naar de middelbare school stond mijn besluit vast. Nooit meer zou iemand mij nog raken. Ik werd hard door de straat.

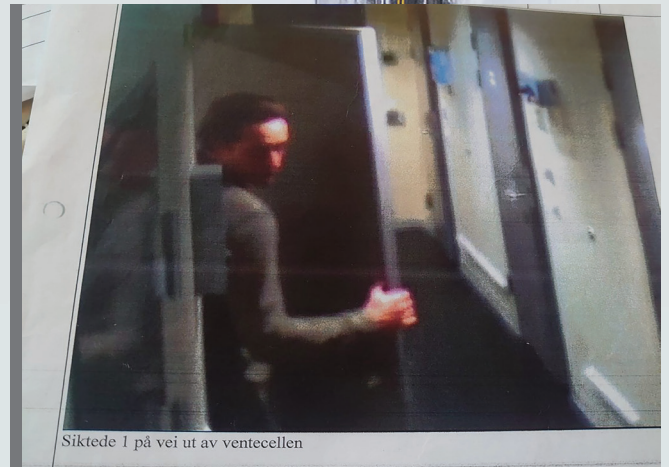
Had iemand een grote mond, dan sloeg ik erop. Trok iemand een mes, dan haalde ik een bijl. Werd ik van school getrapt, dan stak ik de school in de fik. Ik deed overvallen, en raakte verzeild in mishandelingen. Het liep allemaal uit de hand toen ik op mijn zeventiende iemand van het leven beroofde. Ik moest jarenlang de gevangenis in. Daarna kwam ik in de drugshandel terecht.

‘Waarom kon ik niet tevreden zijn met de smokkel richting Spanje?’

Vele jaren later, in 2016, werd ik gevraagd voor een drugstransport naar Noorwegen. Het was vanaf het begin al een onderneming die slecht aanvoelde. Waarom kon ik niet tevreden zijn met de smokkel die ik al een tijdje deed richting Spanje? Dan verdiende ik 50k per maand en bleef ik zelf buiten schot. Maakt meer echt gelukkig? Of was het een soort ondernemersdrift? Zoals elke andere ondernemer dat ook heeft, maar dan niet met aardappelen, maar met drugs?

Ik pleeg verraad aan mijn kinderen

Ik koos voor het grotere transport naar Noorwegen. Het was de twijfelende koerier en de datum vlak voor Kerstmis die maakten dat ik zei: ‘Ik ga wel mee maar ik moet voor tweede Kerstdag terug zijn. Ik vlieg terug en jij rijdt terug met het geld.’ Ik deed alsof het de normaalste zaak van de wereld was. Wat was het toch dat ik meer

Een foto uit het politiedossier van Michael van het moment dat hij uit de cel ontsnapt.

wilde? De ochtend dat ik opstond, be kroop mij een enorm gevoel dat ik verraad pleegde aan mijn kinderen. Ik sprak het zelfs hardop uit: ‘Ik pleeg verraad aan mijn kinderen!’ En toch deed ik het. Niet zozeer voor het geld, denk ik nu, maar door de druk en verwachtingen in je criminele netwerk.

Noorse cel

In Noorwegen werd ik gepakt. Daar zat ik dan in de cel van de douane. Het was voor Kerstmis, en ik wou absoluut niet vastzitten op dat moment. Ik waagde het erop. Mijn celdeur zat niet in het slot. Ik duwde hem open, keek om het hoekje, en zag niemand. Toen trok ik een sprint. Uiteraard kwamen ze achter me aan. Ik sprong van een zestig meter hoge brug het water in. Bij het neerklappen op het water brak ik mijn enkel en mijn been. Toch bleef ik een uur in het water liggen om maar niet gevonden te worden. Het water was ijskoud, en ik raakte bijna onderkoeld. Toen kreeg ik een visioen. Ik zag hoe mijn dochters zich aan

mij vastklampten onder water. Ze dreven naar boven, naar het licht, terwijl ze naar me zwaaiden. Toen kreeg ik de kracht om weer verder te gaan.

Ik kroop door een bos, en vond uiteindelijk een leegstaande caravan. Daar trok ik mijn natte kleren uit. Ik wilde eigenlijk gaan slapen, maar het was december, en veel te koud in die caravan. Ik moest in beweging komen, want anders zou ik doodvriezen. Met wat lucifers die er lagen, maakte ik een vuurtje. Verderop zag ik twee huizen met een auto. Bij het ene huis brandde er licht, bij het andere was het donker. Ik liep richting het donkere huis en kroop naar binnen via het kelderraam. Daar vond ik wat kleren. Toen ik naar boven liep, schrok ik me een hoedje. Er lag iemand op de bank te slapen. Heel stilletjes ging ik erlangs, en lukte het me om autosleutels te vinden. Mijn arm was net lang genoeg om onder de garagedeur door te kunnen, en bij de hendel te komen om hem open te maken. Ik deed het heel voorzichtig, maar toch maakte het een hele hoop herrie. Ik stapte zo snel ik kon in de auto, en reed weg.

Kerstcadeaus voor mijn dochters

Toen ik aan het rijden was, voelde ik de pijn in mijn been. Ik keek naar beneden en zag het witte bot door mijn huid heen steken. Het nummer Driving home for Christmas klonk uit de autoradio. Het contrast was groot tussen het gezellige kerstnummer en de situatie waarin ik mij bevond. Eigenlijk laat het precies zien waar het om draait bij een crimineel die een familieleven probeert na te streven. Balanceren tussen twee totaal verschillende werelden. Is dat niet de basis van alle ellende?

Vroeg of laat komen die werelden bij elkaar. Ik ging vier landsgrenzen over, driehonderd kilometer zonder paspoort, rechtstreeks naar het ziekenhuis in Nederland. Het eerste wat ik daarna wilde regelen waren de kerstcadeaus voor mijn dochters.

Verbonden met mensen

Maar een uur nadat ik in Amsterdam was aangekomen, werd ik gearresteerd. Ik moest uitlevering naar Noorwegen afwachten in de bajes in Zaanstad. Daar zat ik dan op de naakte waarheid van mijn bestaan. Was ik

dit werkelijk? Ik ging in conclaaf met mezelf; in Zaanstad kwam er een omslag bij me. Een Boeddhistisch geestelijk verzorger vroeg mij om te gaan zitten. En te mediteren. Dit vond ik eerst heel lastig. Je wordt geleefd door je patronen. Wat er overblijft als je de patronen van je afschudt, dat ben jij. Toen ik bij mezelf kon komen, nam ik contact op met mijn familie. Op dat vlak was natuurlijk heel veel te repareren. Het proces is een proces met ups en downs.

De weg naar criminaliteit heb ik afgesloten. Het geld wat toen binnenkwam, is nooit zaligmakend geweest. Het is nu een balans vinden tussen werk, familie en doen wat voldoening geeft. Ik ben nu meer verbonden met mensen. De weg van geweld heeft maar één uitkomst. En dat is eenzaamheid.'

VISIE *op* Amsterdam

Voor dit magazine nam jongerenbegeleider James vier jongeren van het Orion College Zuidoost onder zijn hoede. Leo, Elaijah, Pablo en Jeninhio stapten met James in de auto en reden naar een bruine kroeg in de Jordaan om daar oude, maar vooral echte, Amsterdammers te interviewen. Over Amsterdam toen en nu. Pablo interviewde ook zijn eigen moeder, een rasechte Amsterdammer.

Interview met echte Amsterdammer Willem (58) in bruine kroeg in de Jordaan*

Laten we het hebben over criminaliteit in Amsterdam. Hoe was dat vroeger, toen je opgroeide?

Willem: Ah, ja, criminaliteit was uiteraard aanwezig, maar het was anders dan nu. Het draaide simpelweg om geld. En om vrouwen. We hadden natuurlijk onze eigen problemen. Maar het leek minder gewelddadig dan tegenwoordig.

Kun je meer vertellen over hoe criminaliteit veranderd is door de jaren heen?

Willem: Ja, zeker. Vroeger was criminaliteit lokaler en kleinschaliger, maar nu lijkt het veel georganiseerder en wijdverspreider te zijn. Ook lijkt het erop dat de drempel om geweld te gebruiken lager is geworden, wat natuurlijk gevaarlijk is voor de veiligheid van iedereen. Je ziet tegenwoordig ook 'drill', ze dagen elkaar uit via sociale media. Het is triest om te zien hoe jongeren zich laten meeslepen door deze cultuur van geweld en bravoure.

Zie je ook positieve kanten?

Willem: Ondanks de uitdagingen was Amsterdam altijd een bruisende stad vol leven en cultuur. De diversiteit aan mensen, de levendige straten en de rijke geschiedenis maken het een unieke plek om op te groeien. De diversiteit in Amsterdam is alleen maar toegenomen, en dat is iets om echt trots op te zijn. Ook zijn er nu meer initiatieven om jongeren weg te houden van criminaliteit en ze te helpen een positieve bijdrage te leveren aan de samenleving.

**Willem is een gefingeerde naam*

*Interview met echte
Amsterdammer Sonja* (64) in
bruine kroeg in de Jordaan*

Hé, bedankt dat je de tijd neemt om met me te praten over Amsterdam. Laten we meteen teruggaan naar jouw jeugd. Hoe was het om op te groeien in Amsterdam?

Sonja: Nou, het was een heel andere tijd dan nu, kan ik je vertellen. Amsterdam was toen nog niet zo druk en gehaast als het tegenwoordig is. De straten waren veiliger, en we konden tot laat buiten spelen zonder ons al te veel zorgen te maken.

Kun je wat meer vertellen over hoe dat is veranderd?

Sonja: Ja, absoluut. Vroeger kenden we onze buren en mensen in de buurt veel beter. Het was een hechte gemeenschap waar iedereen elkaar kende en voor elkaar zorgde. Maar nu lijkt het alsof mensen meer op zichzelf zijn en minder verbonden zijn met hun omgeving. Het is triest om te zien hoe de veiligheid op straat achteruit is gegaan en hoe mensen minder op elkaar letten.

Dat klinkt als een behoorlijke verandering. Wat vind je van de positieve kant zo mooi aan Amsterdam?

Sonja: Oh, er is zoveel moois aan Amsterdam. De grachten, natuurlijk, en de historische gebouwen geven de stad zijn unieke karakter.

Ik geniet van de gezellige plekjes

waar je een kopje koffie of een biertje kan drinken met vrienden. En niet te vergeten de cultuur en de kunstscene, die waren, en zijn nog steeds, echt bruisend.

Zijn er nog meer dingen die mooier zijn geworden in Amsterdam?

Sonja: Zeker. Een van de dingen die ik echt waardeer aan Amsterdam nu, is de diversiteit van de stad. Er zijn mensen van over de hele wereld die hier wonen en werken, en dat brengt een rijkdom aan culturen en perspectieven met zich mee die de stad echt levendig maken. Ook zijn er nu meer groene initiatieven en parken waar mensen kunnen ontspannen en van de natuur kunnen genieten, wat ik echt fantastisch vind om te zien.

Dat is prachtig om te horen. Bedankt dat je jouw inzichten met ons hebt gedeeld over hoe Amsterdam is veranderd door de jaren heen.

**Sonja is wegens privacy redenen een gefingeerde naam*

Pablo (15) wilde weten hoe Amsterdam is veranderd in de loop van de tijd. Hij besloot zijn eigen moeder Yasmin (33) te interviewen voor dit magazine. Ze groeide op in de Nieuwmarktbuurt.

Wat is het verschil in Amsterdam nu en toen je klein was?

Wat het verschil is? Nou ik vind wel dat iedereen nu minder op elkaar let alsof er geen respect meer is voor elkaar. Vroeger zei je iedereen gedag en knikte naar elkaar: 'Goedemorgen, hallo!' En dat doe ik nog steeds, maar meestal krijg je een rare blik terug. Iedereen loopt langs elkaar heen en is op zichzelf. De Wallen, de rosse buurt, hoorde er vroeger gewoon bij. Daar kon je gewoon leuk lopen. En er liepen junks rond, maar die letten ook nog op je, bij wijze van. Nu is het gewoon een puinhoop en toeristenbende.

Wat was je gevoel toen je klein was en opgroeide in Amsterdam?

Ja echt super! Als ik naar mijn jeugd kijk, voelde ik me veilig. Ik ben op de Nieuwmarkt geboren en opgegroeid. Ik heb eigenlijk geen slechte herinneringen, het was altijd gezellig. Iedereen lette op

elkaar, je kon lekker buitenspelen. Iedereen wist waar je was en als je een probleem had, kon je iedereen aanspreken en om hulp vragen. En iedereen hielp je. De winters waren toen ook nog echt koud. Dan waren alle grachten bevroren en kon je om de hele Nieuwmarkt heen in Amsterdam, lekker schaatsen. En ja, dat is toch wel jammer dat dat niet meer kan.

Wat zou je veranderen aan Amsterdam?

Dat het niet zo een op elkaar gepropt zootje bij elkaar wordt. Ja, auto's zijn er altijd, maar bijvoorbeeld die nieuwe 30 km per uur-regel, het zijn gewoon allemaal regeltjes die nergens op slaan. Het wordt een rijke yuppenstad. Iedereen loopt te klagen over alles wat niet goed en fout is. Maar ja, je komt hier in Amsterdam wonen en dan wil je een stad veranderen die gewoon een authentieke stad hoort te zijn en hoort te blijven. Wat helaas al heel lang niet meer zo is. Wat is er verloren aan Amsterdam? Femke Halsema, onze

burgemeester, maakt het nog erger dan het al is. Ga lekker in een hutje op de heide wonen. Echt Amsterdam, Mokum, zoals wij Amsterdammers dat noemen, is geen Mokum meer. En het wordt steeds erger met alle regeltjes die er doorheen gedrukt worden.

Wat zou je advies zijn voor de jeugd in Amsterdam?

Nou, ga wat doen. Ga werken, in plaats van de hele dag achter je computer of PlayStation te zitten. Wees er voor elkaar, en wees beleefd. Vroeger zei je elkaar gewoon gedag. Als je nu 'hallo' zegt, kijken ze elkaar aan zo van: 'Wat moet je? Heb ik iets van je aan ofzo?' Het respect is weg. Als je vroeger een vechtpartij had, gaf je elkaar een klap op de bek en het was voorbij. En nu zijn het hele groepen, die lopen met messen. Groep tegen groep, het lef en de puurheid zijn weg. Ga toch wat nuttigs doen jongens. Jullie kunnen het, kom op!

De beelden zijn vormgegeven door James op basis van input van Leo, Elajiah, en Jeninhio. Ze kozen zelf de fonts, achtergronden, kleuren en beelden, en beschreven in hun eigen woorden hun liefde voor de stad.

ELAJIAH

Ajax is een passie van mij. Ik ben helaas nog nooit geweest maar op tv kijk ik het altijd. Ik kijk vaak met mijn broerters. De stad is altijd op z'n leukst als er wordt gespeeld. Dat merk je gewoon aan de sfeer in de stad.

En als we kampioen zijn is de hele stad aan het feesten. AJAX betekent voor mij Amsterdam.

Als ik de grachten zie dan weet ik dat ik thuis ben, de mooie bruggen, kleine shops, en natuurlijk al het levendige verkeer.
TIP: pannenkoeken boot

Bullewijk wordt gezien als een slechte buurt. Voor mij is het dat niet, want ik heb leuke memories. Ik heb daar veel meegemaakt met mijn vrienden en neef. Ik voel me daar altijd veilig omdat het voelt als thuis.

Elajiah 14yr

Ik ben opgegroeid in Amsterdam Oost vlak bij het Snorretje. Ook veel leuke herinneringen daar. Ik ging daar altijd broodje mexicano eten en patat mayonaise uitjes, heel lekker. Hier wordt altijd vrolijk als ik er langs loop of eten haal.

Kruger Plein is een heel mooie plein waar ik veel mee heb gemaakt. Waar ik altijd ging spelen met vrienden, kattenkwaad uithalen en vaak voetbal ging spelen. Het is een hele bijzondere plek voor mij. Ik word rustig van het idee dat mijn ooms tantes en familie altijd in de buurt zijn.

LEO

12 yr.

Ik heb hier voor gekozen omdat ik hier vaak chill, het is een plek in de buurt waar iedereen samen komt, het voelt als thuis. En het heeft de leukste patat kip.

Dit is de plek waar ik veel mee heb meegemaakt. Van spelen op het pleintje tot mensen fietsen zien stelen. Er was wel altijd wat. Maar het voelden toch als thuis

De nieuwbouw in Amsterdam is heel verschillend dan het ouden. Dit is een van de gebouwen die mij erg aanspreekt.

Ik vind het mooi bij de grachten, de oude manier van bouwen mis ik helaas in mijn buurt.

ADAMAS

Meester James heeft naar adamas gebracht omdat hij ons wou laten zien dat er veel te ontdekken is in het leven. Los van de straat los van criminaliteit. Het bouwen aan je zelf en zorgen voor je omgeving.

CASTER

Jeninhio's droom is een eigen kledinglijn met de naam Caster. Samen met begeleider James maakte hij dit moodboard.